

Roviltnemnda i region 7 - Nordland

Saksbehandler, innvalgstelefon

Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Saksframlegg møte 5/2023 i Roviltnemnda for region 7 – Nordland

Sak 23/2023 Godkjenning av innkalling

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner innkalling til møte 5/2023 uten merknader.

Sak 24/2023 Godkjenning av protokoll fra møte 3/2023

Sekretariatet forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner protokoll fra møte 3/2023 uten merknader.

Sak 25/2023 Godkjenning av protokoll fra møte 4/2023

Sekretariatet forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner protokoll fra møte 4/2023 uten merknader.

Sak 26/2023 Drøftinger/orienteringer/referatsaker

a) Orientering fra Miljødirektoratet om aktuelle saker

Orientering legges fram i møte.

b) Orientering fra Statens naturoppsyn om aktuelle saker

Orientering legges fram i møte.

c) Orientering fra Mattilsynet om aktuelle saker

Orientering legges fram i møte.

d) Orientering fra Statsforvalteren om aktuelle saker

Orientering legges fram i møte.

e) Fagrapporter og lignende

Relevante fagrapporter, utredning og lignende:

- [Stien, J. m.fl. 2023. Kongeørn som skadevolder på lam på Fosen. NINA rapport 2308. NINA](#)
- [Tovmo, M., Odden, J. og Nilsen, E.B. 2023. Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023. NINA rapport 2307. NINA](#)
- [Frank, J., Tovmo, M. 2023. Inventering av lodjur 2023. Bestandsovervåking av gaupe i 2023. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia. Nr 2-2023](#)
- [Tovmo, M. & Brøseth, H. 2023. Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2023. NINA rapport 2338. Norsk institutt for naturforskning.](#)
- [Miljødirektoratet. 2023. Utredning av en reduksjon av gjeldende bestandsmål for brunbjørn i Norge. Rapport M 2587. Miljødirektoratet.](#)
- [Miljødirektoratet. 2023. Utredning om endring av bestandsmål for ulv i Norge. Rapport M 2588. Miljødirektoratet.](#)

f) Akuttsaker behandlet av Statsforvalteren

Vedtaksdato	Området	Hva
09.05.2023	Hattfjelldal	Ekstraordinært tilsyn
16.05.2023	Steigen	Ekstraordinært tilsyn
31.05.2023	Hadsel	Ekstraordinært tilsyn
13.06.2023	Saltdal	Ekstraordinært tilsyn
14.06.2023	Saltdal	Avslag på søknad om skadefelling av gaupe
30.06.2023	Bodø/Fauske	Ekstraordinært tilsyn, rein
06.07.2023	Fauske	Ekstraordinært tilsyn
11.07.2023	Steigen	Ekstraordinært tilsyn
02.08.2023	Rana	Ekstraordinært tilsyn
07.08.2023	Rana	Tillatelse til skadefelling av jerv
15.08.2023	Narvik	Ekstraordinært tilsyn
22.08.2023	Rana	Akutt tidlig nedsanking
23.10.2023	Steigen	Ekstraordinært tilsyn

g) Brev til nemnda

Dato	Fra	Tema
12.05.2023	MDIR	Beslutning om skadefelling av jervetispe med valper i Saltdal
16.05.2023	MDIR	Avslag på søknad om forebyggende uttak av gaupe i Tjeldsund
19.05.2023	KLD	Overføring av vedtaksmyndighet for brunbjørn og retningslinjer
30.05.2023	Mattilsynet	Beitedyrrapport 2022
31.05.2023	MDIR	Høring på endring i FKT-forskriften
31.05.2023	MDIR	Kvote for betinget skadefelling av gaupe 2023/2024
08.06.2023	MDIR	Avslag på søknader om å felle jerv i region 7
09.06.2023	Rowiltregion 6	Høring om revidert forvaltningsplan for rowiltregion 6 Midt-Norge
15.06.2023	MDIR	Avslag på søknad om skadefellingstillatelse på bjørn i Hattfjelldal

23.06.2023	Kristine Blind Helland	Skriftlig oppsigelse av vervet i Roviltnemnda region 7
28.06.2023	Nordland bonde- og småbrukarlag	Kommentar til Mattilsynets beitedyrrapport for 2022
05.07.2023	MDIR	Oversendelse av klage på kvote for betinget skadefelling av gaupe 2023/2024
06.07.2023	MDIR	Klageavgjørelse – Skadefellingstillatelse av gaupe i Saltdal
07.07.2023	MDIR	Klageavgjørelse – Skadefellingstillatelse av gaupe i Narvik
11.07.2023	MDIR	Klageavgjørelse – avslag på søknad om skadefelling i Hamarøy og Steigen
11.07.2023	MDIR	Klageavgjørelse – skadefellingstillatelse av gaupe i deler av Hattfjelldal og Grane
14.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – Vedtak om Kvote for lisensfelling av bjørn i region 8 - 2023 – Aktivt rovdryvern
14.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – Vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 8 – 2023 – NOAH – for dyrs rettigheter
14.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – Vedtak om kvote for lisensfelling av bjørn i region 8 – 2023 - Roviltets røst
14.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – Vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 8 – 2023
19.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv og ulv i region 7 2023/2024
20.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 7 – 2023/2024
20.07.2023	KLD	Vedrørende vilkår i avgjørelse av klage på vedtak om kvote for skadefelling av bjørn i region 8 i 2023
20.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv i region 8 i 2023/2024
20.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv i region 8 i 2023/2024
04.08.2023	Per Ole Oskal	Skriftlig oppsigelse av vervet i Roviltnemnda region 7
16.08.2023	KLD	Klageavgjørelse – vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 7 – 2023/2024
17.08.2023	KLD	Klageavgjørelse – vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 8 – 2023/2024
25.08.2023	Torstein Appfjell	Skriftlig oppsigelse av vervet i Roviltnemnda region 7
06.10.2023	KLD	Innstilling av medlemmer til regionale roviltnemnder etter kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023.
24.10.2023	KLD	Svar til Sametinget vedr søknad om fritak fra verv i roviltnemnda

Sekretariatet forslag til vedtak:

Sak 26/2023 Drøftinger/orienteringer/referatsaker tas til orientering.

Sak 27/2023 Kvotejakt på gaupe og kvote for betinget skadefelling av gaupe 2024

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda legger til grunn at bestandsmålet for gaupe ikke er oppfylt i region 7, og at myndigheten til å vedta kvote for jakt på gaupe i Nordland 2024 og kvote for betinget skadefelling av gaupe i Nordland 2024 derfor ligger hos Miljødirektoratet.

Roviltnemnda i Nordland anbefaler likevel at det åpnes for jakt på totalt seks gauper med en hunndyrkvote på totalt to voksne hunndyr. Roviltnemnda anbefaler at kvota fordeles som følger:

- *Narvik kommune: 1 gaupe*
- *Hamarøy og Steigen kommuner: 1 gaupe*
- *Fauske og Sørfold kommuner: 1 gaupe*
- *Bodø sør for Saltenfjorden/Skjerstadjfjorden og Saltdal kommuner: 1 gaupe*
- *Rana og Hemnes kommuner: 1 gaupe*
- *Vefsn, Grane og Hattfjelldal kommuner: 1 gaupe*

Videre anbefaler Roviltnemnda i Nordland at Miljødirektoratet gir Statsforvalteren kvote for betinget skadefelling av gaupe vinteren 2024.

Bakgrunn

Kvotejakt er en ordinær jakt på et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven § 16, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet. Ved fastsettelse av kvote for jakt på gaupe, skal det særlig legges vekt på om arten produserer et høsteverdig overskudd og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på jakt- og fangsttradisjon i området, og på skade viltet gjør.

Etter rovviltforskrifta § 7 og § 11 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe når bestanden ligger over det nasjonal fastsatte bestandsmålet for gaupe i regionen. Nemndas myndighet skal for gaupe baseres på gjennomsnittet av dokumentert data om ynglinger de siste tre årene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt, jf. forskriftas § 7 første ledd. I tilfeller hvor nemnda ikke har denne myndigheten, er den lagt til Miljødirektoratet.

Bestandsmålet for region 7 – Nordland er 10 årlige ynglinger av gaupe. Siste data for gaupe fra nasjonalt overvåkingsprogram finnes i NINA rapport 2307 *Antall familiegrupper bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023*. Det fremgår av denne rapporten at det er beregnet 11,5 familiegrupper i Nordland før jakt 2023 og at gjennomsnittet de siste tre årene ligger på 9,2. Sekretariatet legger derfor til grunn at myndigheten til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe i Nordland ligger hos Miljødirektoratet.

Det står i rovviltforliket av 17. juni 2011 at rovviltnemndenes syn skal tillegges betydelig vekt, også når nemndene ikke har beslutningsmyndighet i saken. Denne saken handler derfor om hvilke anbefalinger nemnda skal sende til Miljødirektoratet om kvotejakt og kvote på betinget skadefelling av gaupe kommende vinter.

Kunnskapsgrunnlaget

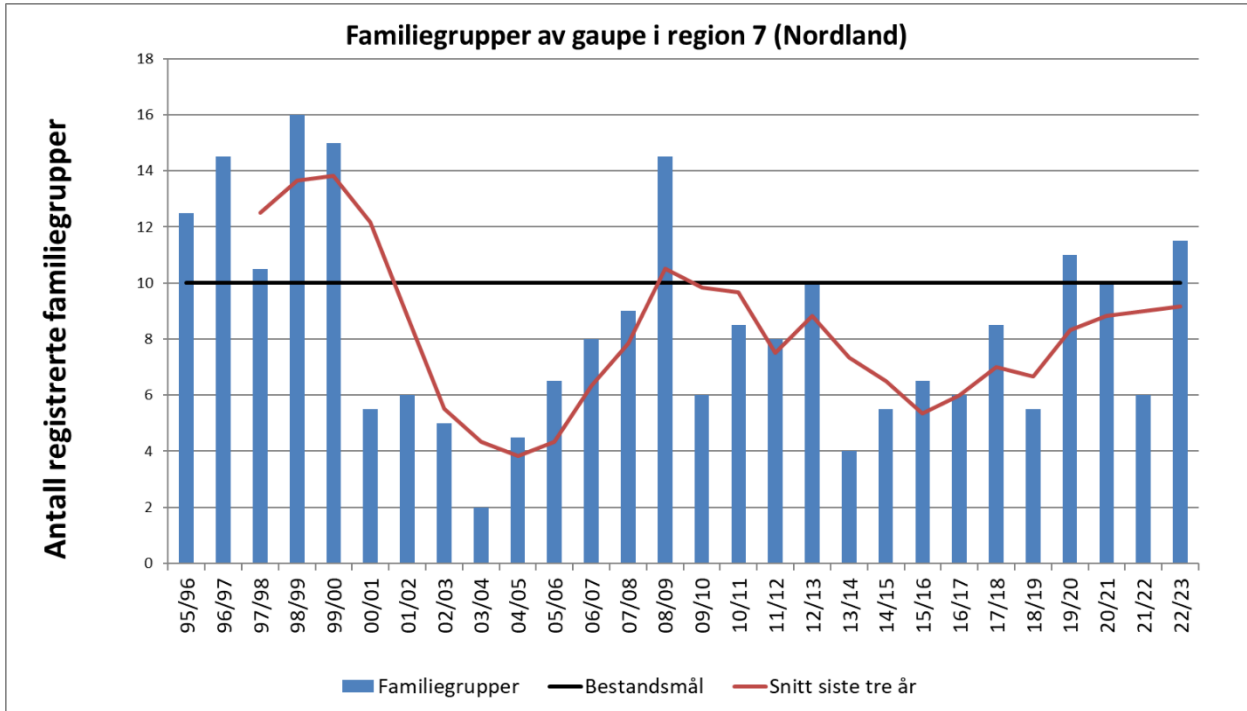
Utvikling i gaupebestanden

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og blir ikke sett på som relevant i denne saken. Naturmangfoldloven § 8 sier at offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på eksisterende og tilgjengelig kunnskap om artens bestandssituasjon, samt effekten av påvirkning. Sekretariatet viser til beskrivelse av det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3 og til beskrivelse av bestandssituasjon for gaupe i Nordland nedenfor. Førre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9 kommer til bruk i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

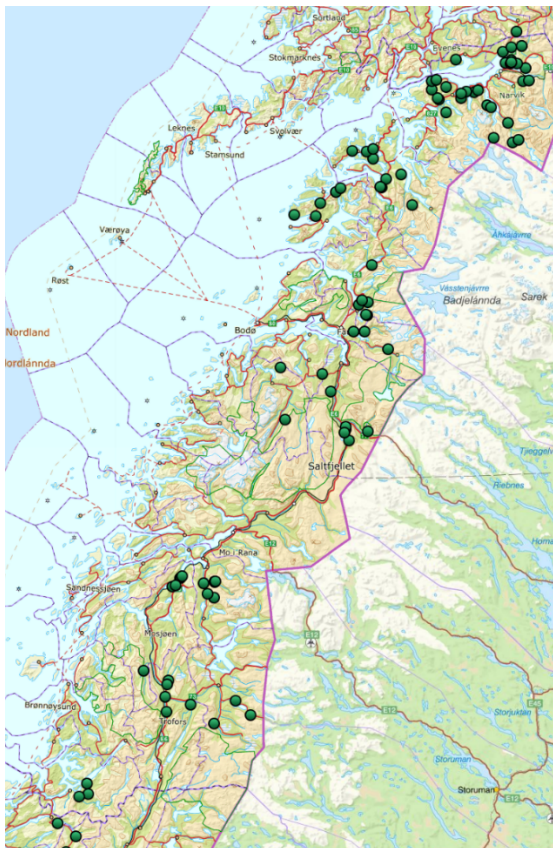
I Stortingets rovviltforlik fra juni 2011 er det uttalt at forvaltningen skal bidra til å sikre overlevelsen av alle de store rovviltartene i norsk natur. Dette er konkretisert gjennom egne bestandsmål for de ulike rovviltregionene, hvor vi i Nordland bl.a. har et mål om 10 årlige ynglinger a gaupe. Samtidig skal forvaltningen ivareta hensynet til beitenæringene og andre samfunnsinteresser. Dette skal skje gjennom differensiering av områdene, jf. vedtatt forvaltningsplan, ved at enten hensynet til rovviltet eller næringsinteressene skal veie tyngst i det enkelte området. Slik geografisk differensiering skal ivareta hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12. I Nordland har rovviltnemnda valgt en forvaltningsstrategi hvor bestandsmålet for gaupe skal nås på hele fastlandet, med et prinsipp om byrdefordeling av hensyn til beitenæring.

Etter å ha ligget under bestandsmålet for gaupe på landsbasis i fjor med 58,5 årlige ynglinger, har det vært en oppgang i registrerte familiegrupper på landsbasis i 2023. Det er estimert 71,5 familiegrupper av gaupe i Norge, og snittet for de siste tre årene (67, 58,5 og 71,5) er på 65,7 årlige ynglinger. Det vil si at vi i år ligger rett over det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger.

Vinteren 2020 og 2021 ble det registrert en bestandsøkning i Nordland, med henholdsvis 11 og 10 familiegrupper av gaupe. I 2022 derimot, ble det kun registrert seks familiegrupper. I 2023 ble det igjen registrert en bestandsøkning, som resulterte i totalt 11,5 ynglinger. Snittet de siste tre årene for Nordland ligger derfor på 9,2 årlige familiegrupper. Det er nokså store svingninger i gaupebestanden i Nordland. NINAs prognoser for antall familiegrupper i 2024 før jakta er for Nordland på 12 familiegrupper, med et 75 % konfidensintervall på 9,0-15,3 familiegrupper. Det er beregnet å være 22 % sannsynlighet for at gaupebestanden i Nordland vil ligge under bestandsmålet før jakt i 2024 (NINA-rapport 2307).

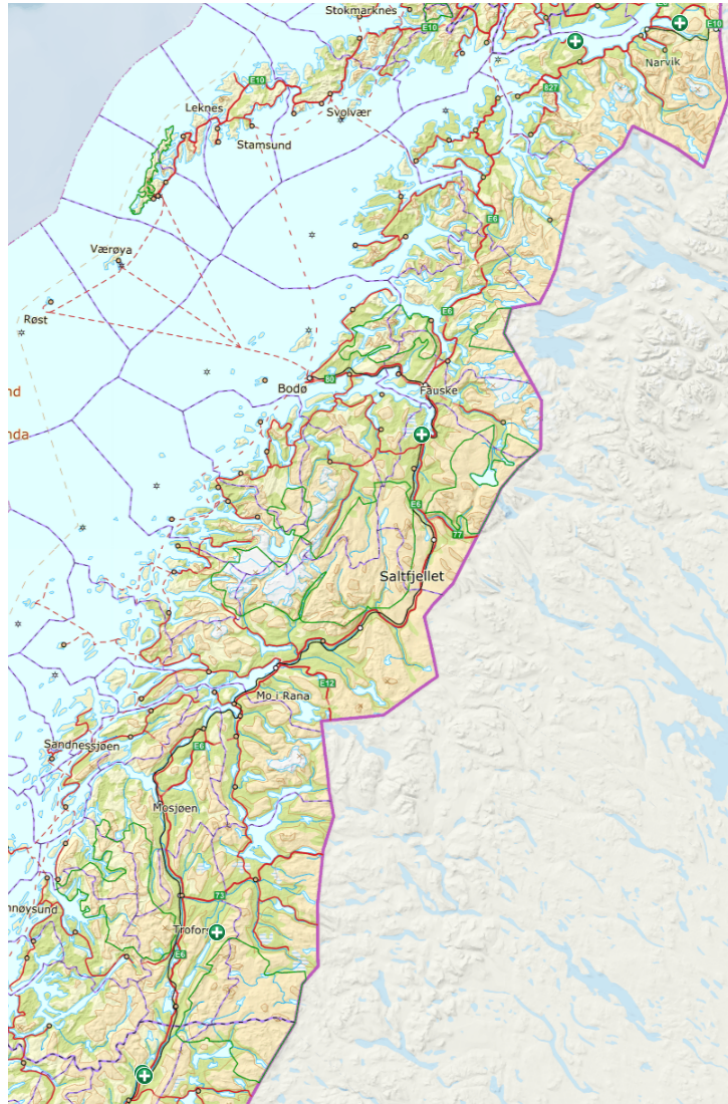
Figur 1. Antall godkjente familiegrupper av gaupe i Nordland fra 1995 - 2023. Bestandsmålet for Nordland er vist med sort linje. Kilde: Rovdata.

Figur 2. Venstre kart: dokumenterte observasjoner av gaupe i perioden 01.10.2022 - 24.10.2023 (både enkelt dyr og familiegrupper). Kilde: Rovbase. Høyre kart: registrert familiegrupper vinteren 2022/2023 i Nordland og naboområdet. Kilde: Rovdata.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge annet enn skabb. Utover enkelte påkjørsler og skadefelling, skjer avgang av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Selv om det ikke ble åpnet for kvotejakt i Nordland sist vinter, ble det i løpet av vinteren felt tre gauper på skadefelling i akutte tapssituasjoner i reindriften, samt at det ble funnet en død gaupeunge (se figur 3).

Figur 3. Kjent avgang av fire gauper siden 1. oktober 2022 i Nordland. Tre hanngauper er felt i forbindelse med skadefelling i Narvik, Saltdal og Grane kommuner, mens en død unge (hunn) ble funnet på Håfjellhalvøya i Narvik kommune. Det er i tillegg felt to gauper, en av hvert kjønn, på kvotejakt i Namsskogan kommune i Trøndelag.

Tap til gaupe i Nordland

Tabell 1. Påviste skader av gaupe på sau og lam, erstatningskrav, og erstattede sau og lam til alle rovviltarter og til gaupe de siste 10 årene. Tall fra 2023 er per 24. oktober. Kilde: Rovbase.

År	Påviste tap til gaupe	Erstatningskrav alle rovviltarter	Erstattet, alle rovviltarter	Erstatningskrav gaupe	Erstattet til gaupe
2014	24	6834	3678	2152	749
2015	49	5636	2873	2052	889
2016	39	5035	2458	1981	776
2017	33	4587	2038	1736	792
2018	53	4729	2369	2066	951
2019	59	5561	2601	2028	1145
2020	56	5201	2800	2305	1197
2021	50	4960	2624	1966	1076
2022	52	5111	2556	2364	910
2023	44				

Tabell 2. Påviste skader av gaupe på rein, erstatningskrav og erstattet tap av rein til alle rovviltarter og gaupe de 10 siste reindriftsårene (fra 1. april – 31.mars). Tallene fra driftsåret 22/23 er foreløpige siden ikke alle søknader og klager er ferdigbehandlet. Kilde: Rovbase.

År	Påviste tap til gaupe	Erstatningskrav alle rovviltarter	Erstattet, alle rovviltarter	Erstattet til gaupe
13/14	52	6644	3100	1186
14/15	47	6459	2895	1077
15/16	104	6809	3163	1108
16/17	83	7157	3021	1007
17/18	126	6871	3032	1143
18/19	75	6390	2960	1010
19/20	39	6212	3307	1215
20/21	61	6956	3464	1381
21/22	51 ¹	6749	3265	1354
22/23	72 ²	6380	3164	1416

¹ 12 av gaupetapene er funnet på vinterbeite i Sverige.

² 2 av gaupetapene er funnet på vinterbeite i Sverige og Nærøysund.

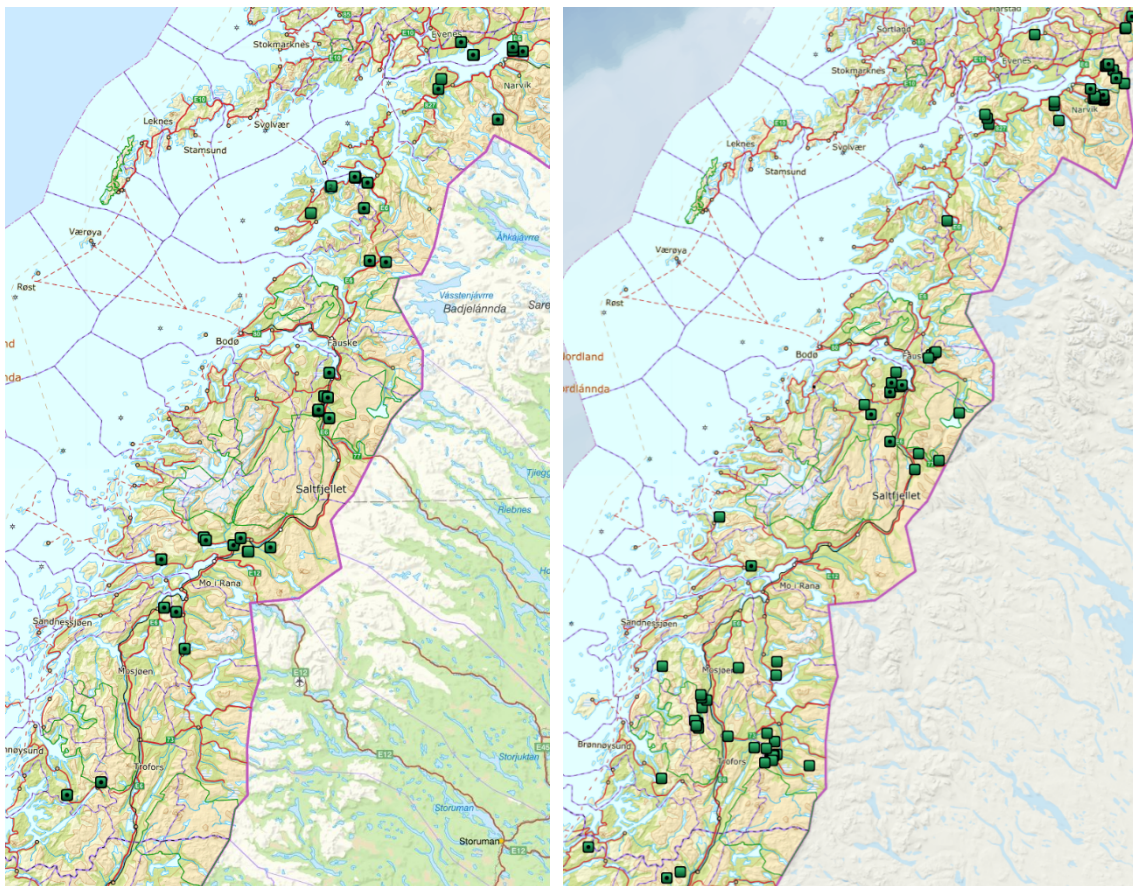
Tabell 3. Søknader om rovviltstatning for sau i 2022: omsøkt gaupetap, erstattet til gaupe og påviste gaupeskader i 2022 og foreløpig i 2023.

Beitekommune	Antall søkn.	Omsøkt gaupe 2022		Erstattet gaupe 2022		Påviste gaupeskader	
		sau	Lam	sau	Lam	2022	2023, per 24/10
Hattfjelldal	20	28	207	22	96	6	
Rana	18	33	204	16	100	9	4
Saltdal	18	60	290	21	134	0	4
Hemnes	14	39	216	9	85	4	1
Narvik	6	18	252	7	91	14	8
Hamarøy	6	29	219	8	85	2	
Grane	5	2	60	4	15	1	
Beiarn	5	7	26	4	26	0	
Bodø	5	13	97	4	23	1	
Evenes	5	15	128	8	34	5	3
Leirfjord	4	18	92	3	28	0	
Steigen	4	0	44	0	38	9	6
Sørfold	4	3	52	0	17	1	
Vefsn	4	0	8	0	3	0	1
Fauske	3	5	82	1	20	0	
Hadsel	3	0	0	0	0	0	
Rødøy	3	5	29	0	0	0	
Sortland	3	0	0	0	0	0	
Vestvågøy	3	0	0	0	0	0	
Brønnøy	2	5	15	1	7	0	2
Vågan	2	0	0	0	0	0	
Bindal	1	11	52	0	0	0	
Meløy	1	0	0	0	0	0	
Øksnes	1	0	0	0	0	0	
Oppsummering	140	291	2073	108	802	52	44

Tabell 4. Omsøkte og påviste gaupeskader for reindriftsåret 2022/2023, kun Nordland reinbeiteområde (inkludert tap utenfor fylket der reinen tilhører reinbeitedistrikt i Nordland)

Reinbeitedistrikt	Søkt erstattet som gaupedrept	Påvist gaupeskader
Voengel Njaarke	445	3 (1)
Jillen-Njaarke	320	10
Byrkije	169	16 (1)
Røssåga/Toven	115	3
Hestmannen-Strandtindene	158	2
Ildgruben	45	0
Saltfjellet	752	12
Balvatn	87	2
Duokta	143	4
Stajggo-Hábmer	140	1
Frostisen	141	6
Skjomen	37	11

Figur 4. Venstre kart: påviste tap av sau og lam i 2023 per 24. oktober 2023. Høyre kart: påviste tap av rein i Nordland og tilgrensende områder i Trøndelag og Troms i reindriftsåret 2022/2023. Kilde: Rovbase.

Forvaltningsplanens føringer om forvaltning av gaupe i Nordland

I gjeldende forvaltningsplan er det fastsatt følgende forvaltningsprinsipper for gaupe:

- 2.4.1 Det regionale bestandsmålet for gaupe kan oppnås innenfor hele Nordlands fastland.
- 2.4.2 Bestanden skal holdes nærmest mulig bestandsmålet og mest mulig spredt i fylket, ved målstyrt bruk av jaktkvoter.
- 2.4.3 Byrdefordeling: det skal legges stor vekt på at familiegrupper av gaupe skal spres, slik at byrden for beitebrukerne fordeles. Ingen reinbeitedistrikt skal ha mer enn to

familiegrupper av gaupe per år. Små distrikt skal ikke ha mer enn én familiegruppe per år. Med små distrikt menes i denne sammenhengen: Skjomen, Frostisen, Duokta, Balvatn, Hestmannen/Strandtindene, Ildgruben og Byrkije. Prinsippet om byrdefordelingen forutsetter at det åpnes for kvotejakt, selv om det bidrar til at det tar lengre tid før bestandsmålet nås.

- 2.4.4 Når bestandsmålet for gaupe er oppnådd skal det åpnes for kvotejakt på gaupe i hele fylket. Dette skal bidra for å holde bestanden nærmest mulig bestandsmålet, og til byrdefordeling for saue- og reindriftsnæringene. Når bestandsmålet ikke er oppnådd skal det åpnes for en begrenset kvotejakt, hvor kvote målstyres til områder med betydelig tap av sau og tamrein. Samlet belastning av alle rovviltarter (inkludert kongeørn) skal vektlegges ved fastsetting av kvotestørrelse og fordeling.
- 2.4.5 Utenfor fastlandet skal det åpnes for kvotefri jakt.
- 2.4.6 Skadefelling av gaupe er aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Viktige vurderingspunkt for skadefelling av gaupe: 1. skadeomfang, 2. skadepotensialet, 3. gaupebestanden i området og 4. om bestandsmålet er oppnådd.

Sekretariatets vurderinger

Ved fastsettelse av kvote for jakt på gaupe skal det særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på jakt- og fangsttradisjoner i området, og på den skade viltet gjør. Kvotejakt er et viktig virkemiddel for å nå den todelte målsettinga i rovviltforvaltninga, både ved at gaupebestandens størrelse forvaltes nærmest mulig bestandsmålet, og ved at uttaket styres til områder med tapspotensialet.

Kadaverobduksjoner av sau og tamrein og tall fra erstatningsoppkjørene viser at gaupe forårsaker betydelige tap i Nordland. I områder hvor gaupe og tamrein har overlappende områdebruk viser studier at tamrein er det viktigste byttedyret for gaupe, men god tilgang på alternative byttedyr, da særlig rådyr, har betydning for gaupas predasjon på tamrein (NINA rapport 1200). I NINA temahefte 57 skriver Odden m.fl. at de fleste gauper vil kunne drepe sau. I sine studier fant de individuelle variasjoner i drapstakt som ikke kunne forklares av kjønn eller byttedyrtetthet, men fant heller ingen indikasjon på at det eksisterer spesielle «problemindivider». Dette betyr at størrelsen på gaupebestanden vil være bestemmende for nivået på lammetapene. Samtidig er det vist at sannsynligheten for at gaupe dreper sau øker med økende tetthet av sau og minker med økende tetthet av rein (NINA rapport 1200).

Vintrene 2021 og 2022 åpnet Miljødirektoratet for en begrenset kvotejakt på gaupe i Nordland på henholdsvis syv (tre hunndyr) og fire (to hunndyr) dyr, mens det i 2023 ble besluttet at det ikke skulle være kvotejakt i Nordland. Samlet kjent avgang i Nordland i 2023 ligger foreløpig på fire gauper, hvorav tre hanngauper felt på skadefelling i forbindelse med skader på tamrein i Narvik, Saltdal og Grane kommuner, samt at det ble funnet en død unge (hunn) på Håfjellhalvøya i Narvik kommune på våren.

NINA har utviklet en modell for å beregne gaupebestandens utvikling over tid (NINA rapport 774). Denne modellen beregner at bestanden skal holdes stabil ved å høste 0,43 voksne hunndyr per familiegruppe, totalt 1,27 dyr per familiegruppe. Høsten 2022 ble denne prognosemodellen videreutviklet til en hierarkisk «*state-space*» modell i statistikkprogrammet R og JAGs som baserer seg på eksisterende tidsserier fra årlige tellinger av familiegruppe av gaupe og observasjoner fra gaupejakt. Det vil si at modellen nå kan anvendes både nasjonalt og regionalt og at den baserer en eventuell jaktkvote av hunndyr på historisk data om familiegrupper og jaktuttak innad i regionen(e).

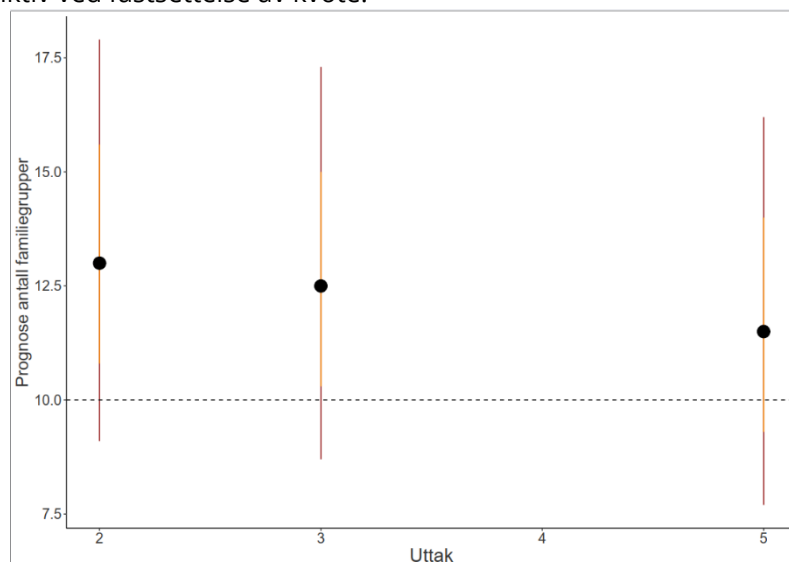
NINAs prognoser for antall familiegrupper i 2024 før jakta er for Nordland på 12 familiegrupper, med et usikkerhetsintervall på 9,0 – 15,3 (Figur 5). Prognosen for kommende vinter er altså noe over det fastsatte bestandsmålet i Nordland. Videre gir modellen for å beregne gaupebestandens utvikling, også mulighet for å beregne prognoser to år fram i tid. Dette gjøres ved å ta utgangspunkt i prognosen før jakt i 2024 og estimere prognosen før jakt i 2025 gitt forskjellige jaktuttak av hunndyr i 2024. Imidlertid er det stor usikkerhet ved slike beregninger, siden den siste tilgjengelige informasjonen er fra bestandsregistrering og jakta i 2023.

Det er også viktig å understreke at usikkerheten i estimatene til modellen er større for de regionspesifikke prognosene enn for den nasjonale prognosen (større usikkerhetsintervaller). Likeledes er det også 22 % sjanse for at gaupebestanden i Nordland vil ligge under bestandsmålet i 2024.

Figur 5. Prognose på antall familiegrupper i Nordland (rød prikk på høyre side) med usikkerhetsintervall på 50 % (svart søyle) og 75 % (lys grå søyle) før jakt i 2024.

Ved bruk av modellen gitt ulike jaktuttak av hunndyr i Nordland, vurderer vi at jaktuttaket av hunndyr med mest akseptabelt usikkerhetsintervall er maksimalt to hunndyr (figur 6). Dette både med hensyn til prognosen ett år fram i tid, men også prognosen to år fram i tid. Vi må legge til grunn at det er store regionale usikkerheter, samt at vi må ta i betraktning at gaupebestanden i Nordland har hatt nokså store svingninger de siste årene. Vi vurderer derfor at på dette tidspunkt vil det være riktig å være restriktiv ved fastsettelse av kvote.

Figur 6. Prognoser før jakt i 2025 gitt ulike jaktuttak av hunndyr (2, 3, og 5) i 2024. Oransje farge viser 50 % usikkerhetsintervall, mens rød farge viser 75 % usikkerhetsintervall.

På bakgrunn av momentene nevnt ovenfor, vurderer sekretariatet at det kun bør åpnes for en begrensa kvotejakt på gaupe i Nordland i 2024, for å forvalte bestanden nærmest mulig bestandsmålet, samtidig som man ønsker å oppnå en stabil bestand. Vi anbefaler at det fastsettes en kvote på seks gauper, hvorav inntil to voksne hunngauper.

Videre foreslår sekretariatet en fordeling av kvoten ut fra et byrdefordelingsprinsipp hvor potensialet for tap av sau og tamrein til gaupe er basert på opplysninger om gaupebestanden, kadaverdokumentasjon og erstatningsoppgjøret de siste årene. Videre viser vi også til at det i forvaltningsplanen er et forvaltningsprinsipp for gaupe som sier at ingen av reinbeitedistriktene skal ha mer enn to familiegrupper av gaupe per år. Små distrikt skal ikke ha mer enn én familiegruppe per år.

Tabell 5. Skjønnsmessig fordeling av resultatene fra bestandsovervåkingen på gaupe på reinbeitedistrikt i Nordland.

Reinbeitedistrikt	Vinteren 2022/2023	Snitt siste tre år
Voengel Njaarke	1	1
Jillen-Njarke	0,5	0,5
Byrkije	1	1
Røssåga/Toven	0,5	1
Hestmannen/Strandtindene	0	0,8
Ildgruben	0,5	0,5
Saltfjellet	1,5	1,5
Balvatn	0,5	0,5
Duokta	2	2,0
Stájggo Hábmmer	3	2,5
Frostisen	1	1,0
Skjomen	0	0,0

Grenseområdene mot Troms

Fylkesgrensa mellom Nordland og Troms og Finnmark er ingen naturlig barriere for rovvilt. I dette området kan man derfor forvente at arealbruken i stor grad omfatter områder på begge sider av fylkesgrensa. Rovviltnemndene i region 7 og region 8 har derfor inngått en samarbeidsavtale blant annet om kvotejakt på gaupe. Samarbeidsavtalen legger opp til at de nordlige delene av Nordland skal inngå i tilgrensende kvotejaktområder i Troms. Dette gjelder for fastlandsdelen av Nordland nord for Rombaksfjorden i Narvik.

Det påvises årlig tap av både rein og sau til gaupe i dette samarbeidsområdet. Særlig i områdene øst for E6/Bjerkvik har det vært til dels betydelige tap, men også noe lenger vest. Vi vurderer at kunnskap om gaupebestanden i området og skadeomfanget tilsier at områdene øst for Bjerkvik bør være blant prioriterte områder for kvotejakt. Vi foreslår derfor at nemnda anbefaler direktoratet å enten innlemme dette området i eventuell kvote for tilgrensende områder sør i Troms, eller at det innlemmes i eventuell kvote for tilgrensende områder i Narvik sør for Rombaken.

Kvote for betinget skadefelling av gaupe 2024

Som nevnt ovenfor viser kadaverobduksjon av sau og tamrein og tall fra erstatningsoppgjørene at gaupe forårsaker betydelige tap i Nordland. Tamrein er det viktigste byttedyret for gaupe der tamrein og gaupe har overlappende områdebruk, selv om alternative byttedyr også spiller en rolle på gaupas predasjon (NINA rapport 1200).

Sekretariatet legger derfor til grunn at det vil kunne oppstå akutte skadesituasjoner på tamrein på vinteren, og at dersom disse oppstår, bør det være mulig å håndtere disse gjennom skadefellingsregimet. Vår vurdering er at dette har fungert godt tidligere år ved at uttak av gaupe blir målrettet til utsatte skadeområder.

Tilråkning

Sekretariatet anbefaler at det åpnes for jakt på totalt seks gauper, hvorav inntil to voksne hunngauper. Vi anbefaler at kvota fordeles som følger:

- Narvik kommune: 1 gaupe
- Hamarøy og Steigen kommuner: 1 gaupe
- Fauske og Sørfold kommuner: 1 gaupe
- Bodø sør for Saltenfjorden/Skjerstadvjorden og Saltdal kommune: 1 gaupe
- Rana og Hemnes kommune: 1 gaupe
- Vefsn, Grane, Hattfjelldal kommuner: 1 gaupe

Tidligere år har vi anbefalt at det fastsettes en bestemmelse om at «For å begrense uttak av voksne hunndyr er familiegrupper av gaupe som opptrer sammen unntatt fra tillatelsen fra jaktstart og frem til og med 28. februar. De tiltak som er mulig for å unngå felling av familiegrupper i denne perioden, skal være iverksatt.» Intensjonen med en slik bestemmelse er å redusere faren for at hunndyrkvota fylles for raskt. Imidlertid kan et slikt vilkår være utfordrende å sikre seg for i praktisk jakt, og vanskelig å kontrollere. Vi foreslår derfor at nemnda omtaler temaet i oversendelsen til direktoratet, hvor nemnda anmoder direktoratet å vurdere om det kan settes vilkår som ivaretar hensynet på en god måte, alternativt at det formuleres som en henstilling til jegerne.

Rovviltnemnda bør også foreslå at det i vedtaket informeres om at dersom irregulær avgang av gaupe skjer utenfor områder med kvote eller der kvota fra før er fylt, avgjør Statsforvalteren hvilke fellingsområder som skal belastes.

Videre foreslår sekretariatet at rovviltnemnda anbefaler at Miljødirektoratet viderefører praksis med å gi Statsforvalteren kvote for betinget skadefelling av gaupe i perioden 1. februar – 31. mai.

Sak 28/2023 Ekstraordinært uttak av jerv i Nordland

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 Nordland viser til roviltforlikets punkt 2.2.4, 2.2.5 og 2.2.11 angående uttak av jerv og anbefaler at Miljødirektoratet prioriterer uttak i følgende område i Nordland:

- Øst for E6 i Rana kommune.

Bakgrunn

Roviltforliket av 2011:

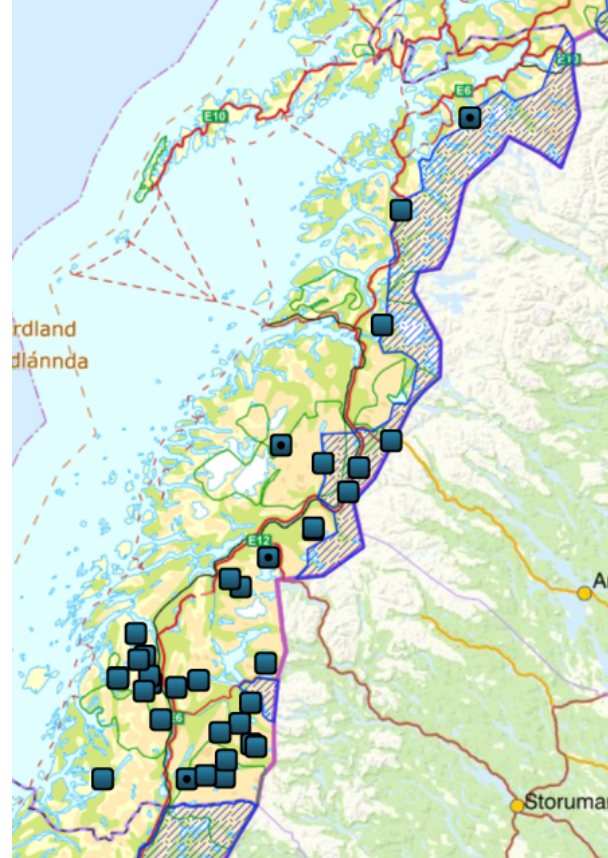
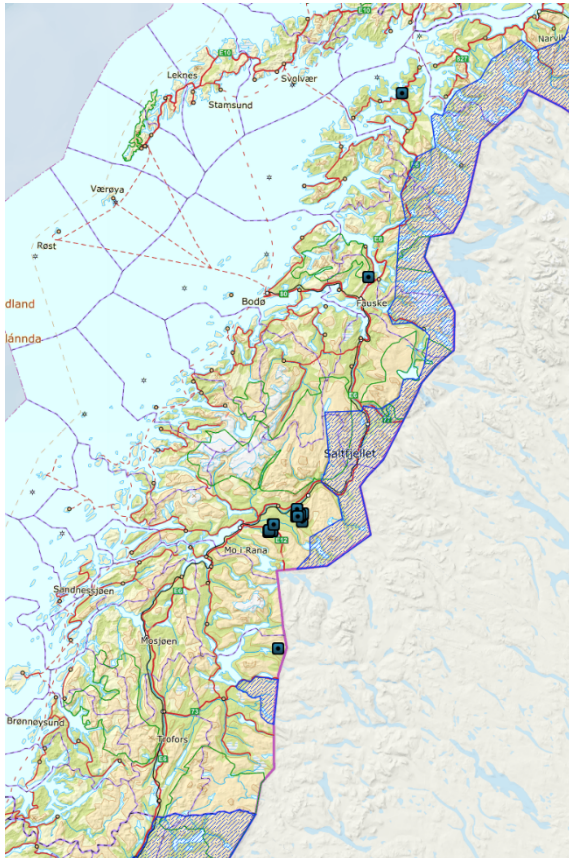
«2.2.4. I de tilfeller der lisensfelling ikke gir tilfredsstillende uttelling, skal miljøforvaltningen så langt det er mulig sørge for at resterende kvote tas ut i de områdene lisensfellingskvota er gitt. Uttak i det som av roviltnemndene er definert som beiteprioritert beiteområder i de enkelte regionene blir prioritert».

«2.2.5. Direktoratet for naturforvaltning har myndighet til å fatte vedtak om hvor ekstraordinære uttak skal igangsettes for så langt som mulig å få tatt ut resterende lisensfellingskvote. Dette skal skje etter drøfting med roviltnemndene. Roviltnemndene skal også selv kunne ta initiativ til en slik drøfting».

«2.2.11. Uttak av jerv gjennomført av miljøforvaltningen skal så langt det er mulig gjennomføres under lisensfellingsperioden, men likevel slik at uttak gjennomføres på en kostnadseffektiv måte».

Roviltnemnda vedtok den 5. mai 2023 kvote for lisensfelling av jerv på 15 dyr, hvorav inntil syv tisper for jaktåret 2023/2024. Etter at vedtak om lisensfellingskvote er vedtatt, skal irregulær avgang på rovilt innenfor regionen belastes den kvote som er bestemt av roviltnemnda, jf. Roviltforskrifta § 7.

Det ble tatt ut to jerv, hvorav ei tisper, på ekstraordinært uttak i etterkant av nemndas vedtak, samt at det per 27. oktober er felt én jerv. Det vil si at det er 12 jerv igjen på lisensfellingskvota.

Venstre kart: Påviste tap av sau og lam til jerv i Nordland i 2023, per 27. oktober (N = 37).

Høyre kart: Påviste tap av rein til jerv i Nordland i 2023, per 27. oktober (N = 35).

Skravur viser forvaltningsområde for jerv i gjeldende forvaltningsplan. Kilde: Rovbase.

Sekretariatets vurdering

Rovwilterstatning for sau i 2022 viser flest dyr erstattet til jerv i Hattfjelldal (239), Rana (187) og Saltedal (102). Hvis man ser på prosentandelen erstattet til jerv av antall sau i besetninger som søker om erstatning, er Rana størst med 4,1 %. Sist sommer var det kun øst i Rana det ble avdekket større skadesituasjoner til jerv, med til sammen 29 påviste skader. Situasjonen er tilsvarende denne sommeren, og det har oppstått en større skadesituasjon i samme område, med 37 påviste tap til jerv.

For rein blir jerveskader i hovedsak funnet på snøføre, og er fordelt på flere distrikt i fylket, jf. figuren ovenfor. Rovwilterstatning for rein driftsåret 2022/2023 viser flest rein erstattet til jerv i Saltfjellet (224), Voengel Njaarke (148), Jillen-Njaarke (127), Ildgruben (119) og Byrkije (117). Hvis man ser på prosentandelen erstattet til jerv av antall rein i de ulike distriktene, er det størst i Frostisen (18 %), Balvatn (15 %) og Ildgruben (14 %).

I en samlet vurdering vil vi trekke fram områdene øst for E6 i Rana kommune som prioritert område for uttak av jerv. Per 27. oktober er det ikke felt jerv på lisensfelling i området, og det er heller ikke felt jerv i område de siste tre årene.

Dersom det i løpet av vinteren påvises stor jerveaktivitet og eventuell mistanke om ynglinger i kalvingsland eller i kystområder langt utenfor forvaltningsområde for jerv, kan nemnda gjøre nye vurderinger og komme med nye anbefalinger til Miljødirektoratet.

Sak 29/2023 Eventuelt

Ingen eventueltsaker er mottatt ved utsendelse av saksframlegget.

Med hilsen

Stein Tage Domaas (e.f.)
underdirektør

Tore Vatne
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent